

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 06 0 U 018114 24 Uvp
Sarajevo, 29.02.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Vuković Josipa, kao predsjednika vijeća, Babić Stanković Aleksandre i Jahjaefendić Jasmina, kao članova vijeća, te Hodžić Merhunise kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja A. J. iz B., zastupanog po punomoćnicima iz Odvjetničkog društva Paponja & Partneri d.o.o. iz Mostara, protiv tuženog Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata/ Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida Domovinskog rata Sarajevo, u upravnoj stvari nedonošenja rješenja u propisanom roku - šutnje uprave i priznavanja svojstva ratnog vojnog invalida i prava na ličnu invalidninu, odlučujući o zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenom od strane tužitelja, protiv presude Kantonalnog suda u Novom Travniku, broj: 06 0 U 018114 23 U od 11.12.2023. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 29.02.2024. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku, broj: 06 0 U 018114 23 U od 11.12.2023. godine u stavu I izreke presude odbijena je, kao neosnovana, tužiteljeva tužba podnesena zbog nedonošenja upravnog akta od strane tuženog - šutnje uprave, dok je stavom II izreke presude odbijena, kao neosnovana, tužiteljeva tužba podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je, kao neosnovana, odbijena njegova žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja Općinske službe za privredu, društvene djelatnosti i opću upravu Općine Bugojno, broj: 04/11 41-277/22, broj akta: 413-HH-002 od 08.04.2022. godine. Navedenim prvostepenim rješenjem odbijen je, kao neosnovan, tužiteljev zahtjev za priznavanje prava na ličnu invalidninu donošenjem rješenja.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tužitelj, po punomoćnicima, osporava zakonitost i pravilnost pobijane presude zbog povrede federalnog zakona i povrede federalnog zakona o postupku navodeći da odluka suda o odbijanju tužbe zbog šutnje uprave nije u skladu sa zakonskim odredbama u situaciji kada je nesporno utvrđeno da rješenje drugostepenog organa

po njegovoj žalbi izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja tužitelju nije dostavljeno. Nadalje je u zahtjevu istaknuto da sud nije ocijenio navode tužbe koji se odnose na odredbe člana 48. i 68. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, kao i da se ne može prihvatiti stav suda po pitanju neuredne dostave iz razloga što tužitelj nije organu uprave dostavio svoju novu adresu stanovanja, a obzirom na odredbe člana 80. do 87. Zakona o upravnom postupku, posebno član 85. u vezi sa članom 54. istog Zakona kojim je propisana obaveza postavljanja privremenog zastupnika. Istaknuto je i da je neprihvatljivo pozivanje na odredbu člana 35. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, jer je on 30.03.2022. godine podnio zahtjev za donošenje rješenja o priznavanju prava na ličnu invalidninu po osnovu nalaza i mišljenja broj 82/2000 od 29.02.2000. godine, te da je zanemarena činjenica da je podnio zahtjev 1997. godine zbog čega je postojala obaveza prvostepenog organa da postupi u skladu sa odredbama člana 48. i 68. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica. Zbog svega navedenog predložio je da se „pobijana presuda ukine i donese odluka kojom se zahtjev za vanredno preispitivanje prava i preinači pobijana presuda na način da se u cjelosti usvoji tužbeni zahtjev“.

Tuženi organ u odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke predložio je da sud isti odbije kao neosnovan.

Ovaj Sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog Zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga :

Iz stanja upravnog spisa i obrazloženja pobijane presude proizilazi da je po tužiteljevom zahtjevu od 31.05.1997. godine doneseno rješenje Uprave za obranu Tomislavgrad Ureda za obranu Bugojno, klasa: 562-02/97-01/1, ur. broj: 02-53-97-75 od 31.05.1997. godine kojim je tužitelju priznato svojstvo ratnog vojnog invalida VIII grupe sa 40% tjelesnog oštećenja po osnovu bolesti - privremeno do 30.11.1997. godine i pravo na ličnu invalidninu od 01.06.1997. godine do 30.11.1997. godine u mjesečnom iznosu od =48,96 kn; da je rješenjem Ministarstva obrane HVO, klasa: 562-02/97-01/01, ur. broj: 02-14-10/97-2255 od 12.12.1997. godine poništeno navedeno rješenje od 31.05.1997. godine, te da je ovim rješenjem tužitelju priznato svojstvo ratnog vojnog invalida VIII grupe sa 40% tjelesnog oštećenja po osnovu bolesti - privremeno do 30.11.1998. godine i pravo na ličnu invalidninu od 01.05.1996. godine do 30.11.1998. godine u mjesečnom iznosu od =48,96 kn, te poseban dodatak u visini od 50% pripadajuće sume lične invalidnine od 01.05.1996. godine do 30.11.1998. godine; da u spisu postoji nalaz i mišljenje Vojno-invalidske komisije 1. stepena za utvrđivanje tjelesnog oštećenja ranjenih pripadnika HVO, broj: 82/2000 od 29.02.2000. godine, povodom koga nije doneseno nikakvo rješenje, te je istekom važenja privremenog rješenja sa danom 30.11.1998. godine tužitelju prestalo svojstvo ratnog vojnog invalida i pravo na ličnu invalidninu, kao i da u spisu postoji poziv za tužitelja od 25.10.2005. godine da se u roku od 15 dana odazove u Službu za društvene djelatnosti Općine Bugojno, koji je vraćen uz naznaku pošte da tužitelj nije na označenoj adresi i da je nova adresa nepoznata.

Nadalje iz stanja upravnog spisa i obrazloženja pobijane presude proizilazi da je tužitelj dana 30.03.2022. godine podnio zahtjev za priznavanje prava na ličnu invalidninu prema nalazu i mišljenju ljekarske komisije Vojno-invalidske komisije 1.

stepena za utvrđivanje tjelesnog oštećenja ranjenih pripadnika HVO, broj: 82/2000 od 29.02.2000. godine; da je ovaj zahtjev odbijen rješenjem Općinske službe za privredu, društvene djelatnosti i opću upravu Općine Bugojno, broj: 04/11 41-277/22, broj akta: 413-HH-002 od 08.04.2022. godine; da je protiv ovog prvostepenog rješenja tužitelj, po istom punomoćniku koji ga zastupa i upravnom sporu, izjavio žalbu; da po istoj nije riješeno u zakonskom roku, kao ni nakon obraćanja upravnoj inspekciji; da je tužitelj predmetni upravni spor pokrenuo tužbom zbog nedonošenja upravnog akta od strane tuženog - šutnje uprave; da je tuženi u odgovoru na tužbu obavijestio prvostepeni sud da je odlučio o tužiteljevoj žalbi rješenjem od 26.05.2023. godine, kojim je žalba odbijena kao neosnovana, te je uz odgovor na tužbu dostavio i navedeno rješenje koje je sud dostavio tužitelju na izjašnjenje u smislu odredbe člana 26. Zakona o upravnim sporovima; da je tužitelj ostao kod podnesene tužbe zbog šutnje uprave, te tužbu proširio i na doneseno rješenje tuženog organa od 26.05.2023. godine, te da je prvostepeni sud tužiteljevu tužbu za donošenje presude zbog nedonošenja odgovarajućeg upravnog akta od strane tuženog - šutnje uprave cijenio neosnovanom (stav I izreke presude) budući je rješenjem tuženog od 26.05.2023. godine odlučeno o tužiteljevoj žalbi izjavljenoj protiv rješenja prvostepenog organa, dok je stavom II izreke presude odbijena, kao neosnovana, tužiteljeva tužba podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, jer je prvostepeni sud cijenio da je pravilno odbijen tužiteljev zahtjev da prvostepeni organ uprave donese rješenje prema nalazu i mišljenju Vojno-invalidske komisije 1. stepena za utvrđivanje tjelesnih oštećenja ranjenih pripadnika HVO, broj: 82/2000 od 29.02.2000. godine budući je stupanjem na snagu Zakona o o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 33/04), prestala primjena Zakona o zaštiti vojnih invalida obitelji i poginulih i nestalih branitelja („Narodni list HR-HB", broj: 36/94 i 24/95), kao i Pravilnika o radu ljekarskih komisija u postupku za ostvarivanje prava po navedenom Zakonu na osnovu kojeg je donesen navedeni nalaz i mišljenje, a tužitelj nije tražio od Uprave za obranu Tomislavgrad Ureda za obranu Bugojno da donese navedeno rješenje, niti se sve do 2022. godine obraćao prvostepenom organu uprave za donošenje takvog rješenja, pri čemu je njegov zahtjev, ukoliko bi se smatrao novim zahtjevom za priznavanje prava na ličnu invalidninu, neblagovremen, jer je protekao rok iz člana 35. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, kao i da se na tužitelja u konkretnom slučaju ne može primijeniti tačka 11. Uputstva o primjeni člana 52. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih obitelji, po kojem su dužni postupati organi nadležni za branilačko-invalidsku zaštitu («Službene novine Federacije BiH» broj: 77/08).

Imajući u vidu izloženo stanje spisa ovaj Sud je cijenio da prvostepeni sud donošenjem pobijane presude nije povrijedio federalni zakon ili drugi federalni propis, te da je prvostepena presuda u ovom upravnom sporu donesena uz pravilnu primjenu materijalnog prava, tj. relevantnih odredbi Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, pri čemu nisu učinjene povrede pravila postupka, zbog čega je zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke neosnovan.

Prije svega, neosnovano se zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke pobija pravilnost pobijane presude u dijelu stava I izreke, kojim je, kao neosnovana, odbijena tužiteljeva tužba podnesena zbog nedonošenja upravnog akta od strane tuženog - šutnje uprave, jer u situaciji kada je o tužiteljevoj žalbi izjavljenoj protiv rješenja prvostepenog organa riješeno, odnosno kada je doneseno rješenje drugostepenog organa, više nema šutnje uprave, pa njenoj tužbi nije moglo ni biti

udovoljeno. Naime, prema odredbama Zakona o upravnim sporovima ne postoji mogućnost da se u slučaju šutnje uprave vodi upravni spor pune jurisdikcije u kojem bi sud, kao u slučaju podnošenja tužbe protiv rješenja koje je donijeto u upravnom postupku, mogao donijeti presudu kojom rješava upravnu stvar, a koja u svemu zamjenjuje upravni akt, već povodom šutnje uprave sud može tužbu uvažiti ukoliko nađe da je osnovana, odnosno ukoliko se utvrdi nezakonito propuštanje upravnog organa da rješenje donese u zakonskom roku, u kom slučaju se donosi presuda kojom će sud naložiti organu uprave donošenje rješenja. U situaciji kakva je u predmetnom slučaju kada je doneseno rješenje drugostepenog organa i kada je isto dostavljeno tužitelju od strane suda i time za njega stvorena mogućnost osporavanja tog rješenja u skladu sa odredbama Zakona o upravnim sporovima (što on i čini proširivanjem tužbe na doneseno rješenje tuženog organa, odnosno dostavljanjem uređene tužbe) bez obzira što su u vrijeme prvobitnog podnošenja tužbe bile ispunjene pretpostavke za pokretanje upravnog spora zbog šutnje uprave, iste više nema, što čini njegovu tužbu neosnovanom, a pobijanu presudu prvostepenog suda pravilnom. Uz sve navedeno, pravilnost ovog dijela pobijane presude uopšte nije dovedena u pitanje paušalnim navodom zahtjeva da „odluka suda nije u skladu sa zakonskim odredbama“.

Po ocjeni ovog Suda neosnovano se u zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke pobija i stav II izreke presude.

Ovo iz razloga jer je tužitelju rješenjem Ministarstva obrane HVO, klasa: 562-02/97-01/01, ur. broj: 02-14-10/97-2255 od 12.12.1997. godine priznato svojstvo ratnog vojnog invalida VIII grupe sa 40% tjelesnog oštećenja po osnovu bolesti (kao i pravo na ličnu invalidninu i poseban dodatak) - privremeno do 30.11.1998. godine što znači da je istekom važenja privremenog rješenja sa danom 30.11.1998. godine tužitelju prestalo svojstvo ratnog vojnog invalida i pravo na ličnu invalidninu. Budući da od tog datuma, kao isteka vremena važenja privremenog rješenja, tužitelj nema status ratnog vojnog invalida to je pravilno rješenjem prvostepenog organa odbijen njegov zahtjev za priznavanje prava na ličnu invalidninu donošenjem rješenja, zbog čega su pravilni i osporeno rješenje tuženog organa kojim je odbijena žalba izjavljena protiv ovog prvostepenog rješenja i pobijana presuda Kantonalnog suda u Novom Travniku.

Na drugačiju odluku ovog Suda nisu mogli uticati navodi zahtjeva za vanredno preispitivanje kojim se insistira na odredbama člana 48. i 68. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica.

Naime, odredbom člana 48. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 33/04, 56/05, 70/07, 9/10, 90/17 i 29/22) propisano je da nadležni prvostepeni organ, po službenoj dužnosti, vodi postupak za donošenje novog rješenja o pravima ratnog vojnog invalida kome je procenat vojnog invaliditeta utvrđen privremeno (stav 1.); da rješenje iz stava 1. ovog člana ima pravno djelovanje od prvog dana po isteku važnosti rješenja kojim su bila utvrđena privremena prava (stav 2.); da će se ako ratni vojni invalid, odnosno korisnik porodične invalidnine iz ovog člana ne pristupi na pregled ili na drugi način onemogućiti da ljekarska komisija iz člana 47. ovog Zakona da nalaz i mišljenje, smatrati da je odustao od zahtjeva za ostvarivanje prava prema ovom Zakonu (stav 3.); da u slučaju iz prethodnog stava pravo prestaje sa danom do koga je bilo utvrđeno privremeno pravo (stav 4.), te da ako lice iz stava 3. ovog člana podnese ponovni zahtjev za utvrđivanje procenta vojnog invaliditeta i po tom osnovu ostvari pravo,

prema ovom Zakonu, novo rješenje ima pravno djelovanje od prvog dana narednog mjeseca od dana podnošenja tog zahtjeva.

Citirana zakonska odredba, nesporno, propisuje i reguliše postupak koji nadležni prvostepeni organ vodi, po službenoj dužnosti, za donošenje novog rješenja o pravima ratnog vojnog invalida kome je procenat vojnog invaliditeta utvrđen privremeno, a iz stanja upravnog spisa proizilazi da je taj postupak i bio pokrenut, na šta ukazuje postojanje poziva za tužitelja od 25.10.2005. godine da se u roku od 15 dana odazove u Službu za društvene djelatnosti Općine Bugojno. Međutim, tužitelj insistirajući na nepravilnoj primjeni ove zakonske odredbe zanemaruje stav 3. citiranog člana koji propisuje da će se u situaciji ako ratni vojni invalid na drugi način onemogućiti da ljekarska komisija iz člana 47. ovog Zakona da nalaz i mišljenje, smatrati da je odustao od zahtjeva za ostvarivanje prava prema ovom Zakonu, te da u tom slučaju prema izričitoj odredbi stava 4. pravo prestaje sa danom do koga je bilo utvrđeno privremeno pravo. U konkretnoj situaciji kada tužitelj nije bio na adresi na kojoj je bilo njegovo prebivalište prilikom ostvarenja prava na ličnu invalidninu (u postupku po njegovom zahtjevu koji je okončan donošenjem rješenja Uprave za obranu Tomislavgrad Ureda za obranu Bugojno, klasa: 562-02/97-01/1, ur. broj: 02-53-97-75 od 31.05.1997. godine), a o novoj adresi nije obavijestio prvostepeni organ, ne mogu se prihvatiti navodi zahtjeva o učinjenim povredama i pozivanje na odredbe Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 2/98, 48/99 i 61/02), a niti interpretacija o obavezi postavljanja privremenog zastupnika budući se (u situaciji kada je tužitelju, kao ratnom vojnom invalidu, pravo prestalo istekom vremena na koje je bilo doneseno privremeno rješenje) nije radilo o preduzimanju neke radnja protiv njega, a niti o hitnosti predmeta i situaciji da se postupak mora provesti, pri čemu i samoj prirodi stvari i vrsti postupka (koji podrazumijeva pregled ranijeg korisnika prava na ličnu invalidninu od strane nadležne ljekarske komisije) ne odgovara postavljanje privremenog zastupnika, niti je to spojivo sa vrstom postupka u predmetnom slučaju.

Uz sve izloženo, u konkretnom slučaju nije ni postojao tužiteljev zahtjev za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida i prava na ličnu invalidninu kako to tužitelj ističe, jer je o njegovom zahtjevu od 31.05.1997. godine riješeno, budući je nesporno da je doneseno rješenje Uprave za obranu Tomislavgrad Ureda za obranu Bugojno, klasa: 562-02/97-01/1, ur. broj: 02-53-97-75 od 31.05.1997. godine, koje je kasnije poništeno rješenjem Ministarstva obrane HVO, klasa: 562-02/97-01/01, ur. broj: 02-14-10/97-2255 od 12.12.1997. godine, kojim je tužitelju priznato svojstvo ratnog vojnog invalida VIII grupe sa 40% tjelesnog oštećenja po osnovu bolesti (i pravo na ličnu invalidninu i poseban dodatak) - privremeno do 30.11.1998. godine. U takvoj situaciji ne može ni doći do primjene odredbe člana 68. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica kojom je propisano da će se zahtjevi za priznavanje prava na ličnu, porodičnu invalidninu i uvećanu porodičnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć od drugog lica i ortopedskog dodatka, podneseni prije stupanja na snagu ovog Zakona, rješavati pod uslovima i na način utvrđen odredbama ovog Zakona, a iz razloga što, kako je već navedeno, nije ni postojao tužiteljev zahtjev po kome nije riješeno.

Pri tome su i tuženi organ u osporenom rješenju i prvostepeni sud u pobijanoj presudi pravilno cijenili da ukoliko bi se tužiteljev zahtjev od 30.03.2022. godine smatrao novim zahtjevom za priznavanje prava na ličnu invalidninu tada bi isti bio

neblagovremen, jer je protekao rok iz člana 35. Zakona o pravima branilaca i njihovih porodica.

Naime, odredbom člana 35. stav 1. Zakona o pravima branilaca i njihovih porodica propisano je da prava prema ovom Zakonu koja se stiču po osnovu rane povrede, oboljenja, odnosno pogoršanja oboljenja zastarijevaju u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona, odnosno od dana nastanka rane povrede, oboljenja ili pogoršanja oboljenja, dok je članom 70. istog Zakona propisano da ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, pa kako je isti objavljen dana 19.06.2004. godine znači da je stupio na snagu 20.06.2004. godine, pa je tužiteljjev zahtjev podnesen 30.03.2022. godine neblagovremen u smislu citiranih zakonskih odredbi.

Imajući u vidu naprijed izneseno, ovaj Sud je navode zahtjeva za vanredno preispitivanje ocijenio neosnovanim, pa je primjenom člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučio kao u izreci presude.

Zapisničar
Hodžić Merhunisa, s.r.

Predsjednik vijeća
Vuković Josip, s.r.